că şi asta-i pricina: se tem să nu-şi piardă puterea. Vipera numai ce-o atingi că ea te-a şi împroşcat cu venin. Şi mai sunt răi, pentrucă dacă n'ar fi, n'ar mai fi boieri. Hoţia-i legea boieriei...

— Vreau să mă duc şi eu..

— Unde ?

— Cu voi...

— Tu trebuie să stai acasă. Cine ştie ce o să se mai întâmple acolo...

— Tată uite nişte cartofi. Eu am mâncat înainte. Pe ăştia i-am lăsat pentru tine. Şi Andrei îi dădu amândoi cartofii.

★

Tata şi Dobre au pornit alături. Grăbesc paşii să-i ajungă pe ceilalţi.

Printr'un ochi de geam, Andrei îi urmăreşte cu privirea.

„Tu eşti un muncitor adevărat. Şi un muncitor adevărat nu dă înapoi în faţa primejdiei".

Vorbele lui Dobre îi răsună încă sub tâmple. Şi el dece să nu înfrunte primejdia alături de tatăl său? Pentrucă încă nu-i muncitor? Dar e fiu de muncitor. La anu' va intra şi el în uzină.

„Cu cât vom fi mai mulţi, cu atât vom fi mai puternici".

Dacă va merge şi el vor fi cu unul mai mult. Trebuie să meargă. Cu tata...

Şi nu mai stătu în cumpănă. Eşi în uliţă şi o porni la fugă după ceilalţi. Era să-i ajungă, dar îşi încetini paşii. S'ar putea ca tata să-i spună să se întoarcă acasă. Asta înseamnă să dea înapoi în faţa primejdiei...

— Andrei!

Se întoarse. Era Petruţă.

— Incotro?

— Spre Sfântul Ionică.

— Şi eu tot într'acolo. La barieră aşteaptă şi ceilalţi.

— Care?

— Cum care? Radu, Grigore, Vasile... toată mahalaua. Cu cât vom fi mai mulţi, cu atât va fi mai bine. Aşa zicea...

— Dobre, ştiu...

— Care Dobre? Tata zicea aşa. Uite-i şi pe ceilalţi.

Băieţii ajunseră coloana muncitorilor la capătul unui bulevard. Casele boiereşti aveau obloanele trase. Prăvăliile erau închise.

Andrei îl zări pe tatăl său, dădu să-l ajungă, dar îl pierdu în mulţime. Păşea alături de muncitori. Nimeni nu se mira, nimeni nu-l trimetea acasă. Muncitorii vorbeau. Andrei deosebea unele vorbe:

— Nu-i a bună, măi!

— Nu-i a bună pentru ei...

— Uite-i!

— Cine?

— Jandarmii, nu-ţi spuneam eu?

Andrei întoarse şi el capul. Intr'adevăr, pe străzile care dădeau în bulevard se vedeau jandarmi. Mulţi.

— Se tem boierii...

— Ne primesc cu alai...

— Să răspundem şi noi, dacă vor paradă... Muncitorul, care a vorbit îşi drese glasul şi începu :

„Sculaţi, voi oropsiţi ai vieţii !"...

Altă voce îl urmă, apoi încă una şi cântecul crescu năvalnic, izbucnind din sute de piepturi.

Andrei călca mândru, încleştându-şi pumnii. Muncitorul de lângă dânsul îl privi :

— Adevărat muncitor !

Andrei nu înţelese dacă vorbele erau pentru el. Muncitorul îşi întorsese capul, cântând.

Aşa au ajuns în Sfântul Ionică. Cântecul se curmă. Se făcuse atâta linişte încât Andrei îşi auzi răsuflarea. Voi să întrebe ce s'a întâmplat, dar chiar atunci auzi o voce. Privi într'acolo. Un om vorbea dintr'un balcon.

Andrei nu desluşea vorbele. Se căţără pe grilajul teatrului ca să vadă mai bine. Piaţa era ca o mare de oameni. Niciodată nu văzuse Andrei atâta lume! Acum ar fi vrut să fie lângă tatăl său şi lângă Dobre... Şi-i închipuia pe amândoi râzând: erau mulţi...

Erau mulţi, dar păreau unul singur. Toţi se uitau spre omul care vorbea şi se temeau parcă să nu piardă niciun cuvânt.

Deodată se porni un murmur, care trecea din om în om, din ce în ce mai tare. Andrei se căţără mai sus, pe grilaj, să vadă ce se întâmplă. In aceiaşi clipă se auziră împuşcături. Urmară ţipete. Vocea omului din balcon nu se mai auzea.

Oamenii strigau, se împingeau şi gloanţele cădeau din toate părţile. Răpăiră mitralierele.

Un muncitor se rezemă de grilajul, pe care era căţărat Andrei şi-şi ridică pantalonul. Mai sus de genunchi, piciorul sângera. Un glonte trecuse prin coastă. Omul avea faţa albă: de furie. Lăsă pantalonul în jos şi încleştându-şi pumnii, se repezi spre capătul pieţii, într'acolo de unde veneau gloanţele.
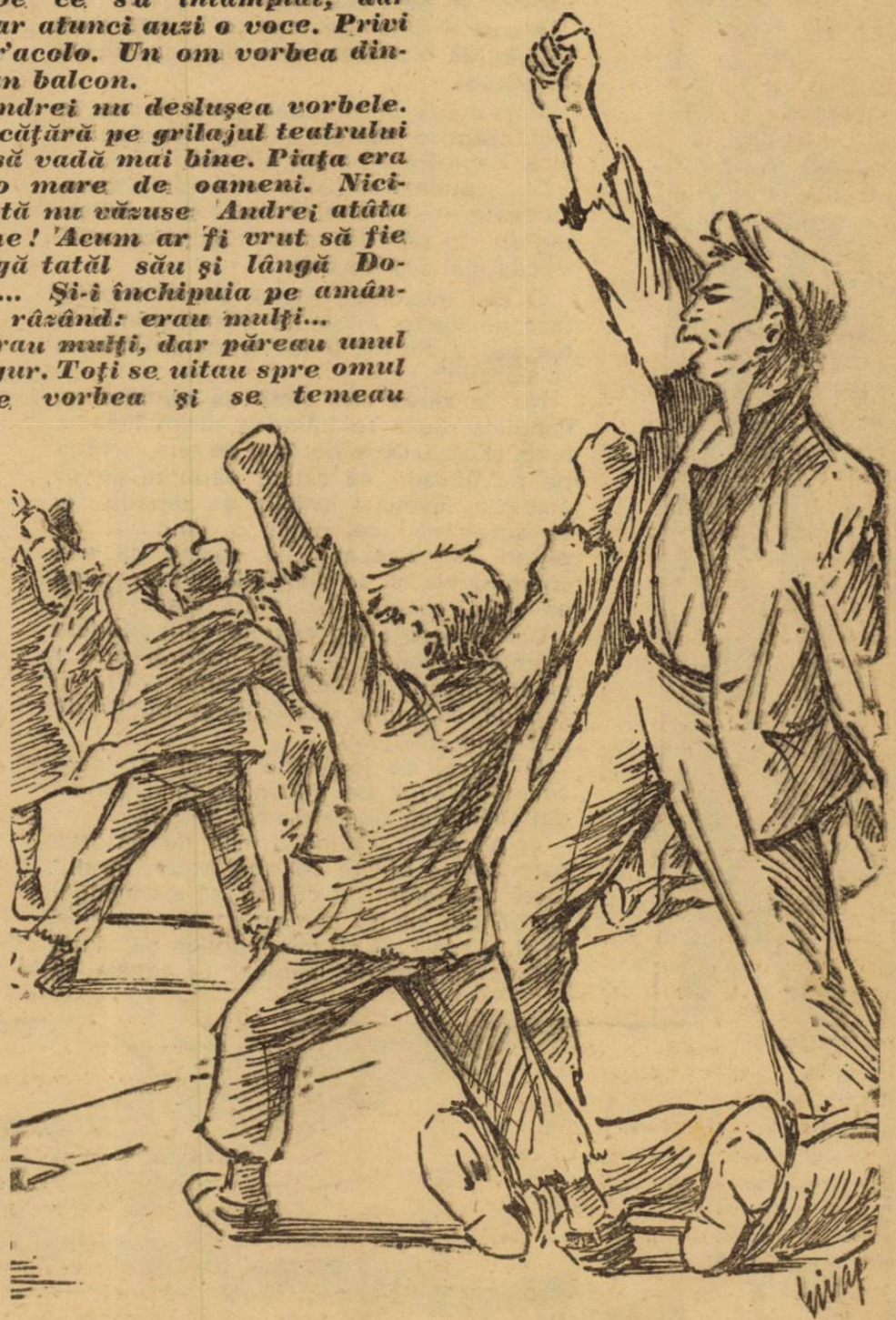
(Urmare în pag. 13)